

*.*DjAVOLJA VAROŠ*.*

Nalazi se na južnoj padini Radan planine, 30 km jugoistočno od Kuršumlije, između sela Zebice i Đake, na nadmorskoj visini 660-700m i jedinstvena je prirodna retkost erozivnog porekla.

Ovaj vrlo atraktivan spomenik prirode sačinjavaju 202 zemljane piramide (glavutka), visine 2 do 15 metara, širine 0,5 - 3 m, sa andezitnim kapama na vrhu. Figure su smeštene u dve jaruge: Đavoljoj i Paklenoj. Atraktivnost Đavolje varoši leži u pojavi bizarnih oblika reljefa, koji svojim izgledom, veličinom, brojnošću i položajem predstavljaju prirodnu retkost evropskog i svetskog značaja i privlače pažnju turista, naučnih i obrazovnih radnika i umetnika. Mnogi ovu pojavu porede sa Baštom bogova u SAD.

Pored ove pojave u reljefu, u Đavoljoj varoši postoji i vrlo retka hidrološka pojava - dva jako mineralizovana i kisela izvora. Jedan se nalazi visoko u brdu Đavolje jaruge i njega meštani zovu Đavolja voda, veruju u njegovu lekovitost i prodaju je u Prolom Banji.

Prema analizi Srpskog hemijskog društva iz Beograda (1976.g.) to je ekstremno kisela voda, pH faktor je 1,5, visoke mineralizacije (1,5 g/l) i tvrdoće (21,05 d). Svaki litar vode sadrži 1,5 g metala i to: aluminijuma 880mg/l, gvožđa 487,5 mg/l, bakra 27 mg/l, kao i balneološki vredne elemente - rubidijum 150 mg/l, mangan 90 mg/l, litijum 15 mg/l. Sadržaj sumpora je čak 2630 mg/l. Pošto je količina ovih elemenata deset puta veća od dozvoljene u vodama za piće, nauka smatra da se ne sme upotrebljavati za piće.

Drugi izvor se nalazi nizvodno od prvog, sa desne strane Žutog potoka, znatno je slabije mineralizacije i kiselosti.

Izvori ovakvih karakteristika su veoma retki, ne samo kod nas već i u svetu.

Nestvarna lika čudno poređanih kula, tragovi ljudske aktivnosti u njihovoj neposrednoj blizini (temelji crkve i ostaci saskih rudnika), kao i osobine mineralnih voda, uticali su na maštu meštana pa su tako o Đavoljoj varoši nastale mnoge legende.

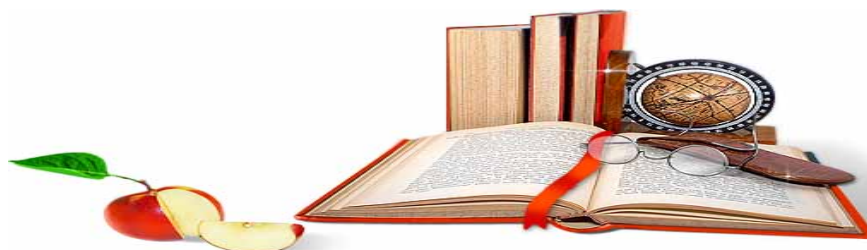
U dalekoj prošlosti, kaže jedna od njih, ovde se nalazilo dobro utvrđeno naselje. Čitavim krajem je vladao neki aga, čiji zulum nije poštedeo nikoga. Narod je mislio da ima veze sa đavolom. Zbog nepokornosti raje, strašni aga se naljutio, sakupio silnu vojsku i porušio grad, a njegove stanovnike pretvorio u kamene figure. Po drugoj legendi, kamene figure su okamenjeni svatovi. Zbog lepe devojke zavade se dve porodice. I jedna i druga su pošle po nju, srele se na tom mestu i tu sukobile. Da ne bi došlo do prolivanja krvi, neka tajanstvena sila ih kazni i okameni. Tako okamenjeni trebalo je da ostanu 100 godina, ali je ta sila očigledno "zaboravila" na njih. Prema trećoj legendi, u ovakve stubove su se pretvorili svatovi koji su po nalogu Đavola venčali brata i sestru. Stubove su načinili đavoli od razrušene crkve - veli četvrta legenda. Po petoj legendi, stubovi su nastali od okamenjenih đavola, koje su crkveni đaci nadmudrili u opkladi. Šta međutim kaže nauka? Kako su nastali stubovi u Đavoljoj varoši, i kakva je to sila koja ih s vremena na vreme pomeri? A stubovi se odista pomeraju, menjaju mesta, smanjuju se, nestaju. Ta pojava je retkost u svetu. Prirodna arhitektura Đavolje varoši je nastala delovanjem erozije na zemljištu sastavljenom od veoma rastresitog, ali cvrstog materijala. Spiranjem peska i šljunka izdvajaju se manji ili veći kameni blokovi i ne dopustaju da se zemlja ispod njih osipa. Tako su izrasle figure u obliku kula i piramida, na čijem se vrhu nalaze piratske "kape". Njihovi vrhovi se približno nalaze na nivou topografske površine zemlje. Ima se utisak da se kule postepeno pomeraju, zato što se jedne vremenom ruše, a druge

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE
PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU
WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I
MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I
DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com